

שאלות שנשאלו הנוגע לפסח - שיעור 607 לחול המועד לשבת וליום טוב

I. בעניני פסח

- (א) פרורי חמץ תחובין בסדוקי הכסא שאי אפשר להוציאו יותר טוב שלא ישתמש בהכסא ובדיעבד יכול לסמוך על הביטול
- (ב) בדיקת חמץ בזמנו דהיינו בתחלת הלילה ע"י שילוח או ע"י עצמו באיחור תלוי במחלוקת הפוסקים ונראה לי דמצוה בו יותר מבשלוחו
- (ג) מותר למכור חמץ שנמצא במקררו ורק בתנאי שהמקרר מיוחד רק לחמץ ולא למאכלים שאוכלין בפסח ויש מקילין אפילו יותר
- (ד) בנין בית ערב פסח אחר חצות אפילו ע"י נכרי אין להתיר אם אינו בגדר דבר האבוד שמותר אפילו בחול המועד
- (ה) יותר טוב שלא להשתמש בכתי ידיים שמנקים בו הבית שיש בתוכן starch והכל תלוי בהמצב ואבאר
- (ו) להגעלה צריך להמתין כ"ד שעות קודם שמגעיל אמנם לליכון אינו צריך כ"ד שעות
- (ז) שיש או שלחן הנעשה מ'granite צריך לכסותו בנייר contact או בדפים
- (ח) בכור שהוא יוצא דופן ולא פטר רחם אין צריך לצום ערב פסח (ערוך השלחן ת"ע - 3)
- (ט) מי שנוסע לארץ ישראל ביום י"ג צריך לבדוק ביתו בליל י"ב לאור הנר בלא ברכה או למכור ביתו במכירת חמץ וטוב להשאיר חדר אחד לקיים הבדיקה ואבאר
- (י) אסקלה (grill) שמכסה אותו בנייר אלומינם בשעה שצולה עליה צריכה טבילה ורק חלב כמו בארץ ישראל שרגילים להוציא ולהכניס ע"י השקית אין צריך טבילה (טבילת כלים ח - 2 בשם רשז"א)
- (יא) מצא חמץ בתוך ביתו בפסח צ"ע אם צריך לבער מכיון שהם מכורים כבר לנכרי ככל שאר חמץ שנמצא בביתו לכן די להצניעו עם שאר חמץ ואדרכה אין נכון לשורפו דכשמוציאו לשריפה הוי גזל בידו וקנאו וצ"ע (מקראי קודש ח - 2 - ט"ד - 3)

II. חול המועד ועוד שאלות

- (א) קטן שלא הגיע לי"ג שנים מותר לגלחו במועד וכן מוכח במג"א אבל היכא דהקטן נראה כגדול אפשר דאין להקל בפרהסיא (מ"ב תקל"ח - ט"ז) ודלא כהמור וקציעה דכשהגיע לחינוך אסור ועיין בשע"ת (2) דמותר להשהות שמחת התגלחת שעושין לקטן כדי להגדיל השמחה במועד ומצוה נמי איכא
- (ב) סריגה (knitting) אסור לעשותו במועד שהוא מעשה אומן ומי שעושה כן רק לתענוג או להקטין עצבו אולי יש להקל כמו שמותר לצוד דגים לתענוג (דעת רב משה)
- (ג) אין לזרוע הגן שלו קודם הפסח אם בהכרח יבוא להשקות הגן בחול המועד (תקל"ז)
- (ד) מי שנתן המחאה (check) לצדקה והמוסד לא תחליפו נראה לי דיצא מצות צדקה משום דהוי המחאה כשזה כסף כמו מי שנותן הצק למתנות לאכיונים בפורים ואבאר
- (ה) מכונית שצריך תיקון ויכול לתקנו קודם יום טוב אסור להמתין עד חול המועד אפילו אם הוא דבר האבוד כיון שמכוין מלאכתו למועד (תקל"ז - ט"ז)
- (ו) ימלא האוטו ערב יו"ט בדלק כדי שלא יצטרך לעשותו במועד דאפילו מלאכת הדיוט

לצורך המועד אסור אם יכוין לעשותו במועד ואפילו ע"י נכרי (תקל"ז - ח ומ"ב תק"ט - ט)
ז) אין העירוב תבשילין מועיל להתיר בישול מיום חמישי לשבת (תקכ"ז - י"ג)

III. בעניני שבת ויום טוב

- (א) מי שיש לו כאב חזק ברגליו וצוה הרופא לרחוץ רגליו במים חמים מותר ביום טוב ובשבת פתיחת הברז על ידי נכרי
- (ב) מי שיש לו עירוב חצירות בפסח ממצה מכונית והוא אינו אוכל מצה מכונית לכאורה אין עירובו עירוב אמנם דבר שהוא נוהג בו איסור מחמת חומרא מותר לערב בו איברא מערבין לגדול ביום הכפורים משום דחזי לקטנים
- (ג) זה שנקרא בלעז Kasher Lamp מותר להשתמש בהכפתור לפתחו ולסגרו בשבת ויום טוב מ"מ אין לטלטלו (אג"מ ה - כ"ג)
- (ד) מי ששופך מים חמים מכוס שנקרא hot cup ל' hot cup שני אם השני נחשב כלי שני או שלישי ולכאורה יש מקום להחמיר ואבאר
- (ה) להזמין בגד מחנות קודם יום טוב והחנות הודיעו שיבוא ביום טוב מותר לקבלו דאדעתיה דנפשיה כעביד מ"מ לא ילבש הבגד ביום טוב דאסור ליהנות ממלאכת יום טוב
- (ו) להזמין להסדר מי שודאי יבוא ע"י חילול יום טוב אסור משום לפני עור ואפילו אם יש חשש של שלום בית (אג"מ ח - ט"ז - ט"ט)
- (ז) ליתן יין במקרר ביום ראשון כדי שיהיה קר בליל שני עיין בשש"כ (י - הערה כ"ז) דמותר ואינו דומה להדחת כלים שהתם עושה מעשה הדחה משא"כ בהקפאה או קירור דנעשה מאליה ועוד כיון שצריך למצות הלילה אינו נקרא זילזול יום טוב ועיין בשו"ע (תרכ"ז - ח) ובמ"ב (ו) דמותר להכניס השלחן מהסוכה לצורך שמחת תורה
- (ח) פתיחת הכיור או בית הכסא שנסתם אין להתיר רק ע"י נכרי אג"מ (ד - מ - ט)
- (ט) רוכסן (coat lining) שעשוי להרכיבו ולפורקו מותר להוציאו ולהכניסו (שש"כ ט"ז - רל"ז*)
- (י) רצועה חדשה אסור לשום במנעל שלא היתה שם דמקרי מתקן (מ"ב שי"ז - י"ח)
- (יא) יותר טוב להוציא עט מכיסו כלאחר ידו מלצאת בו ברה"ר ביו"ט ואבאר
- (יב) תוויות (tags) המחבורים לבגדו ועומדים לזרוק מותר לצאת בהם (שש"כ י"ח - קט"ז)
- (יג) אסור להבעיר תנור אוכל אפילו במקום צורך ע"י נכרי בשבת (ש"ז - ה) אבל ביו"ט יש מקילים אמנם להכבות ע"י נכרי מותר ע"פ ההיתרים שבסימן ש"ז - ה
- (יד) מותר לומר לנכריה לתקן הבית באופנים שאין בו בודאי איסור מלאכה ויש מתירים אם היא מכבס הרצפה במטלית שתבוא לאיסור סחיטה דעדתיה דנפשיה עביד
- (טו) תנור שיש בו מכונית שסוגר הגז אחר י"ב שעות יש להתירו אפילו להאג"מ (ד"ע)
- (טז) מותר להשתמש בבייבי וויפס שנעשה מנייר (אג"מ ז - ע)
- (יז) Palm Pilot הוי כלי שמלאכתו לאיסור ורק לצורך גופו או מקומו מותר לטלטלו ואבאר
- (יח) flashing lights on motion detector of alarm system צריך לתקנו מע"ש ומעיו"ט וכדיעבד יש לתקנו בשבת ע"י נכרי ואם א"א יש להתיר שהוא פ"ר דלא איכפת ליה במקום צורך גדול
- (יט) מותר לטחון ביצים בכלי שמיוחד רק לביצים שהוי כסכין שהאג"מ התיר אף האק מעסע"ר שהוא ג"כ לגידולי קרקע (אג"מ ז - ע"ד - טווח ח)
- (כ) לתלות סדין בכותל לחלק חדרו לצניעות אם לא קבע הסדין מותר

כא) יש לקדש אפילו לאכול שהכל דאינו במקום סעודה מ"מ צריך לקדש עוד פעם במקום סעודה (אג"מ י"ד ז - רס"ג)

כב) לדבק נייר לספר לפי שעה מותר אבל לתמידות אסור (ש"מ - י"ד)

כג) מותר לפתוח רטיה (band-aid) ולקשרו על הפצע (רב משה)

כד) המבקר חולה בבית החולים מותר לשאול להנכריה באיזה חדר נמצא החולה אפילו אם הנכריה צריכה להשתמש בהטלפון או בהמחשב (computer) דאדעתיה דנפשיה כעביד ואבאר

כה) הצמר גפן שנמצא במסננת הוי מוקצה ומותר בטלטול מן הצד

כו) המתטים שנמצאים בחלק חדש הוי מלאכתו לאיסור ולצורך מקומו מותר

כז) רחיצת כל גופו ביו"ט במים שחמו ביו"ט אסור אפילו אינו רוחצו בבת אחת (תק"ח - ז) אבל אבר אבר מותר אם חומו מערב יו"ט (מ"ב י"ח) ועיין בשש"כ (י"ד - י"ג) דמים החדשים הצוננים שמתחממים בו ביום בהמים החממים מערב שבת כיון שנעשה רק דרך פסיק רישא ובלי כוונה לא חשיב כנעשה בשבת ולכן מותר רחיצת פניו ידיו ורגליו בשבת ולכאורה אפילו אבר אבר ביו"ט

כח) מותר להסיר ולהחזיר ה' FILTER על ברז המים שדרכו בכך כמה פעמים בשבועה ולכן אין זה נקרא חבור ועיין בשש"כ (כ"ג - ז והערה כ"ח) דמותר להסיר המכסה של צינור הניקוז שברצפת הבית כדי שהמים יכנסו לתוכו אם יש למכסה ידית לאחוז בה ואם למכסה צורה מיוחדת כדי לאחוז בו הוי דומיא לבית יד (ש"ס) ויש עוד ראיות להתיר ואבאר

כט) החזיר ישראל הקדרה בשוגג דינו כעבר ושהה במזיד ואסור אם מצטמק ויפה לו דקעביד מעשה משא"כ בשהייה ודוקא לו אבל לאחרים מותר ודוקא אם יהנה אבל מצטמק ורע לו מותר בדיעבד

ל) מי שעלה על משקל DIGITAL בשוגג יוכל לרדת משם דהוי פסיק רישא דלא ניחא ליה על איסור דרבנן במקום צורך גדול (ד"ע) וה"ה בשאר אופנים כזו כגון שעון מעורר שיש בו אור שידליק בכפתור ואבאר

לא) שכח להניח הבלעך ערב שבת (כ"ג - ח - ג)

לב) מותר להניח דף המאריך את השלחן (table leaf) extension board (שש"כ כ"ד - כ"ג)

לג) לכבות הגאז בתנור שיש בו electronic ignition

לד) להדליק את ה' AIR CONDITIONER ע"י נכרי בשבת או ביום טוב

לה) אסור ליתן מצה בתוך תנור בשבת כדי לרככו (כ"ז - ז)

לו) הסרת השרץ שנקרא tick מגופו של אדם מותר

לז) התעסקות במי ששבר ידו ביום טוב או בשבת (שו"ת שבט הלוי ו - כ)

לח) להזמין נכרי לתקן המעין מים שנמצא בחוץ ביום טוב

לט) הסרת הקיסם שנמצא תחת הצפורן במחט וכדומה מותר (ש"ס - י"ח)

מ) מותר להשהות שמחת התגלחת שעושין לקטן כדי להגדיל שמחת המועד שע"ת (תקל"ח - ז)

מא) מי שנתן המחאה (check) לצדקה והמוסד לא תחליפו

מב) מותר לומר לנכרי לטלפון ל' Roto Rooter לפתוח ה' sewer main שנסתם

נפס' לולו נשאות אבי' אורי' ר' אליעזר ליפא ב"ר יעקב ארזכי ס"ה תלמי' אורתי' האשה רחל ב"ר גרשון חנוך הסניף הכפן ס"ה